

således ega en upphöjning af nära 1800 P. fot öfver hafvet. Är icke detta ett bevis på oföget af deras klagomål, som föregifva, att Lappland icke står att hjelpa genom uppodlingar? På nyssnämnda ställe, har aldrig någon människa satt yxan till roten, och likväl kan man der på en helt obetydlig terrain inberga 8 månaders foder för en häst och 2:ne kor. En half mil ofvanföre finnes foder för 30 kor, om så behagas. Nu är det äfven bevisadt, att stället producerar korn, hvad hindrar då, att det icke kan föda sin man? Och sådana ställen finnas många i Lappmarken.

§. 35.

Men den skiljaktighet i klimat och vegetation, som förmärkes under olika breddsgader, är ändå obetydlig mot det stora aftagande, som eger rum mellan olika ställen efter landets tvärdiameter, det vill säga, då man reser från hafs-kusten opp åt Seveäsen. Det är i början en märkbar skilnad på hvar 5:te mil, och till slut på hvar 4:dedels mil. Orsakerna dertill böra sökas i höjden öfver samt aflägsnandet från hafvet och annalkandet till fjellryggen. Alla 3 bidraga gemensamt, att småningom förminska och slutligen undertrycka vegetationen.

§. 36.

Huru vegetationen småningom aftager och slutligen upphörer vid landets upphöjning öfver hafsytan, det betviflar ingen, äfvensom hvar och en känner hafsluftens välgörande inflytelse på omkring liggande nejder. Men, att äfven fjellarne med deras isfält influera på det närliggande slättlandets temperatur och vegetation, och att de tracter, som finnas i fjellarnas grannskap, äfven på långt håll lida af dessas iskyla; det är äfven lika så enligt med sakens natur, som det är bekräftadt af erfarenheten.

Ett förvånande bevis derpå har Herr Hisinger lemnat oss, då han uti Härjedalen och Jemtland har, på de från den stora fjellryggen lösryckta, isolerade fjellbergen, funnit vextregionerna stiga ett par hundra fot högre, än vid fjellarnes baser.

Att detta förhållande eger rum äfven i de Svenska Lappmarkerna, ehuru det icke fullkomligen genom barometerobservationer blifvit utrönt, derpå är intet skäl att tvifla. Jag skall äfven genom några observationer, som jag kunnat göra, försöka bekräfta det samma.

§. 37.

Vestra ändan af sjön *Pecorajaur* i *Luleå* Lappmark ligger öppen för de rundt om-